

Pacienta iespējas un izaicinājumi Pacienta vārdnīca

BAIBA ZIEMELE

28.08.2024.

Baiba Ziemele

- Paciente ar neārstējamu retu slimību – asins recēšanas traucējumu
- Kopš 2001. gada iesaistās pacientu interešu aizstāvībā nacionālā un starptautiskā arēnā
- BSocSc, MBA, PhD cand.; EUPATI fellow
- Vada Latvijas Hemofilijas biedrību kopš 2009.gada
- Vadīja Latvijas Reto slimību aliansi 2016.-2022.gadam
- 2018.gadā izveidoja Latvijas Pacientu organizāciju tīklu
- Brīvprātīgais darbs Eiropas Hemofilijas konsorcijā, Pasaules Hemofilijas federācijā, u.c. organizācijās

Dzīvības koks

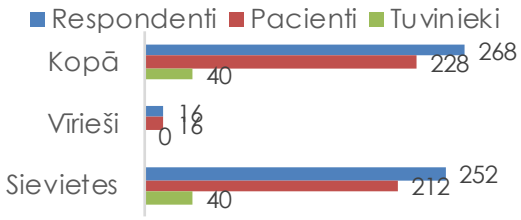
Šodien:

- Pacienta ceļš
- Kas ir pacients
- Pacientu tiesības un pienākumi
- Dažādi risinājumi
- Pacientu organizācijas

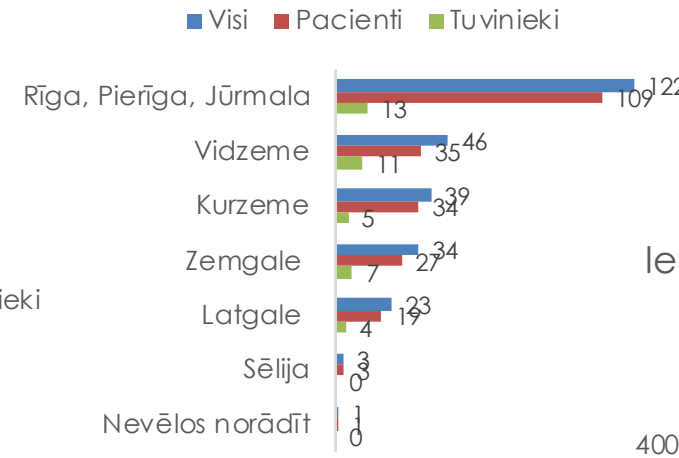
Dzīvības koka aptauja par pacientu tiesībām

07.07.2023.-30.09.2023.

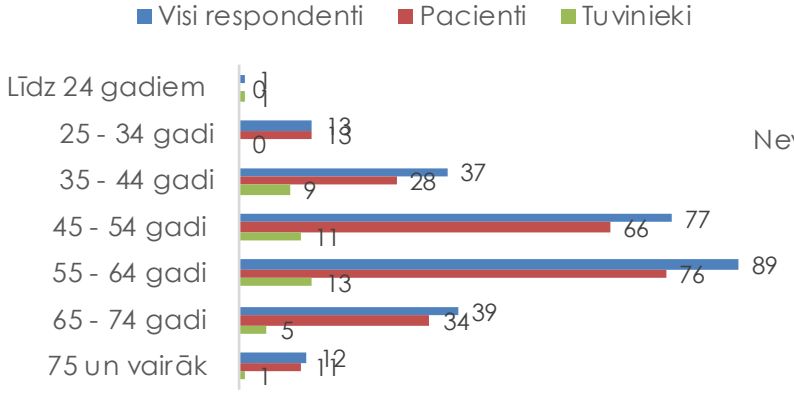
Dzimums

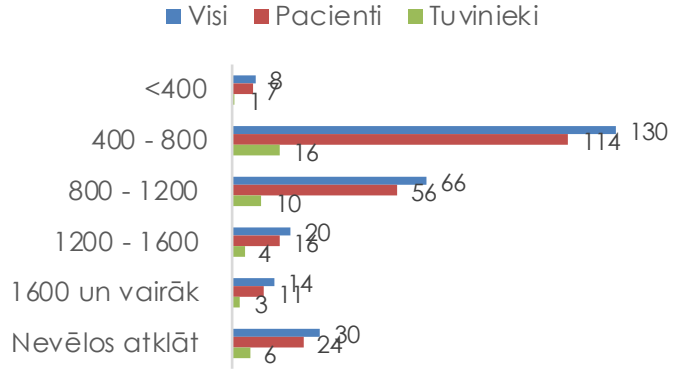
Dzīvesvieta

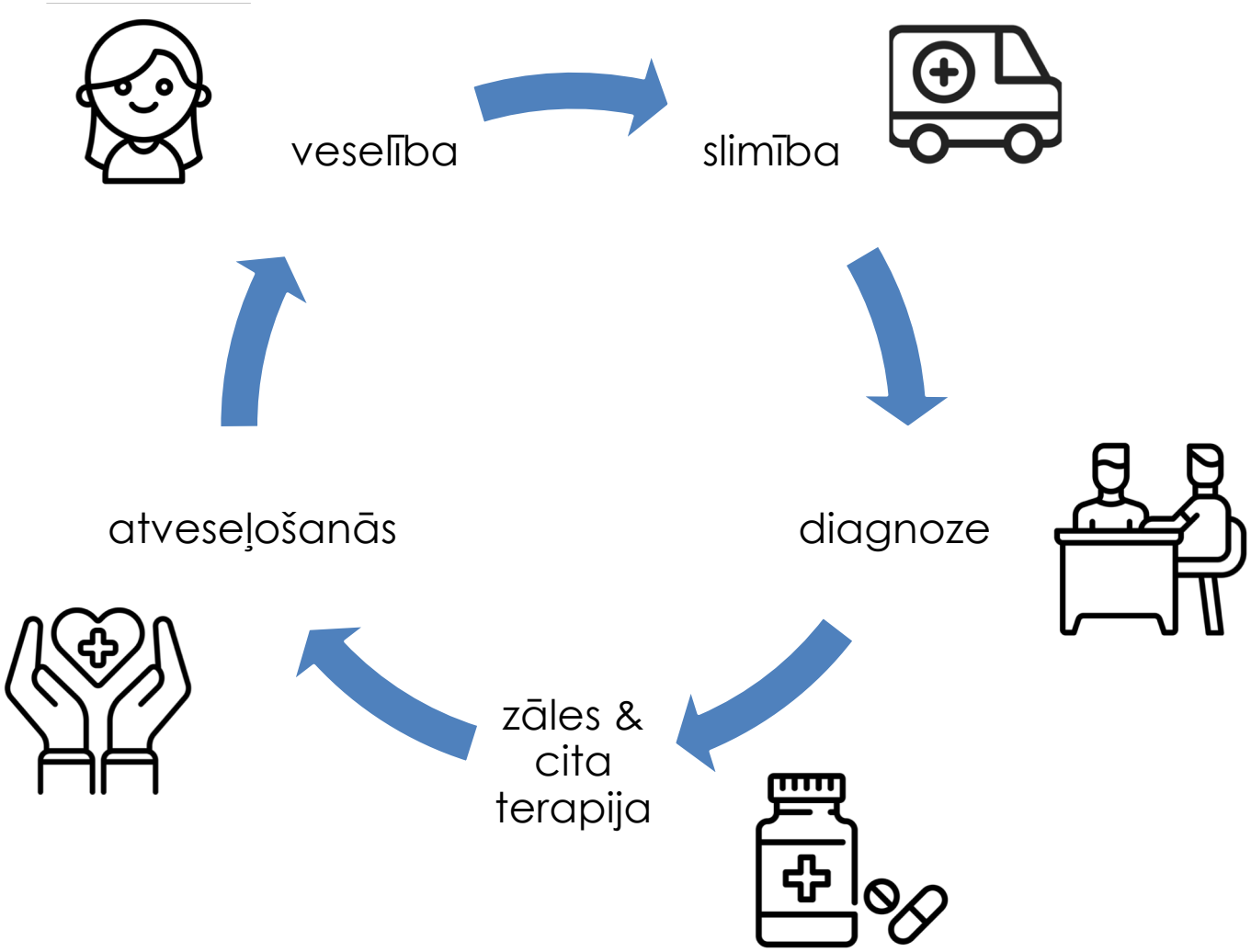

Vecums

Ienākumi uz ģimenes locekli

veselība
slimība
diagnoze
zāles &
cita
terapija
atveseļošanās

Patient Journey through diagnosis

> *"It's a waiting game, but you tell a mum to wait when she's waited 15 years. It's difficult. – Nuria*

> *"People began to ask which side of the family it came from...It was a difficult time for us as parents. – Alexa*

> *"A diagnosis may be bad news, it may be very bad news or it may be no news. But all of that's OK and there's help and support for whatever spectrum you end up on. – Peter*

> *"We went around, travelling across the entire city to find a nursery for our son. It was impossible to have him accepted. – Gaston*

Information and training for patient organizations

Helplines

Information on secondary findings

Next Steps Toolkit

EUROGENTEST Guidelines

Experience Based Co-Design

RareConnect .org

ENSERIO study. Time to Diagnosis

Undiagnosed Photo Project

Protocol to support ultra-rare diagnosis

Training for professionals

EURORDIS

SolveRD

CHEO

European Patient Advocacy Group

EuroGentest

GLOBAL COMMISSION

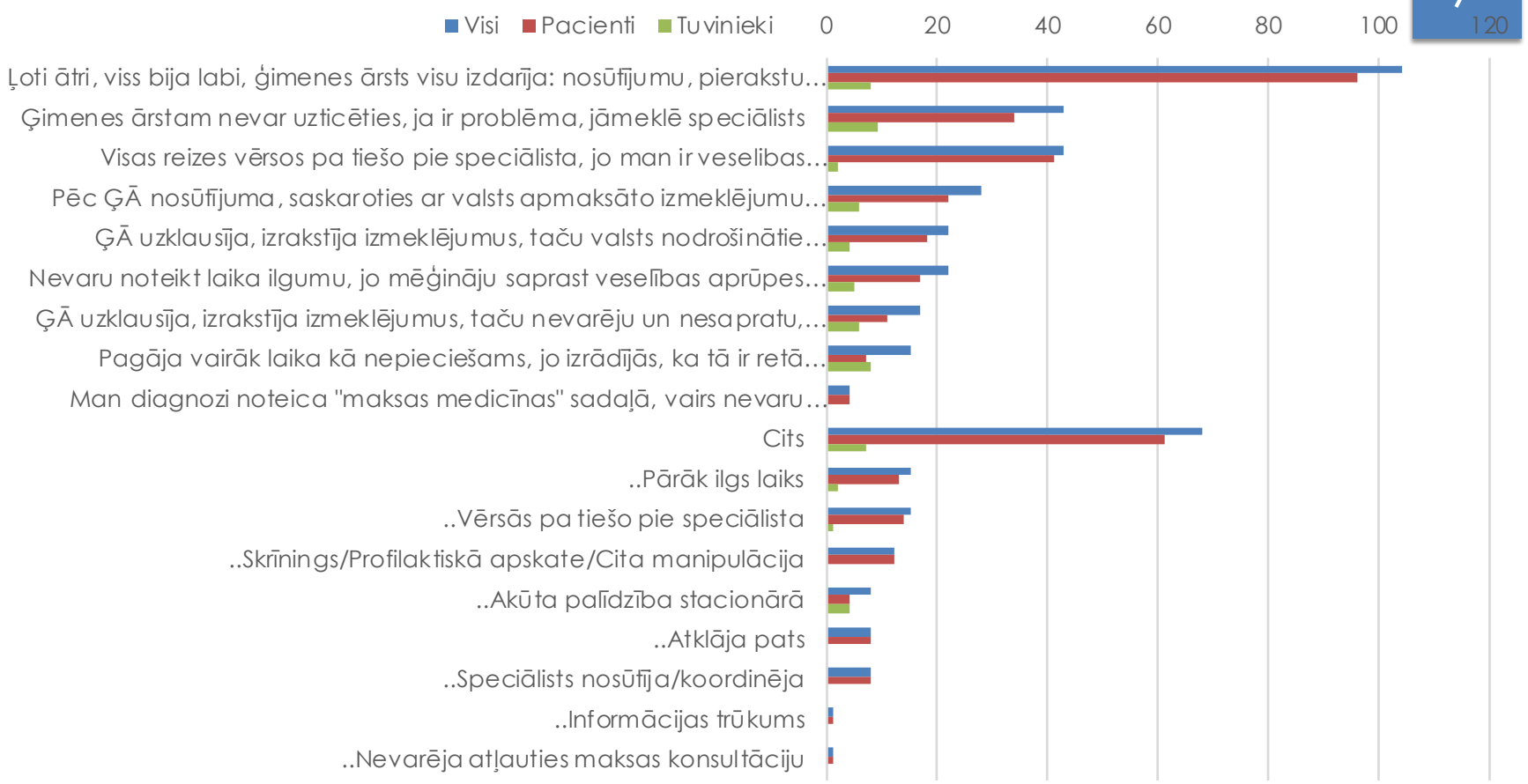
UNIAMO

WILHELM FOUNDATION

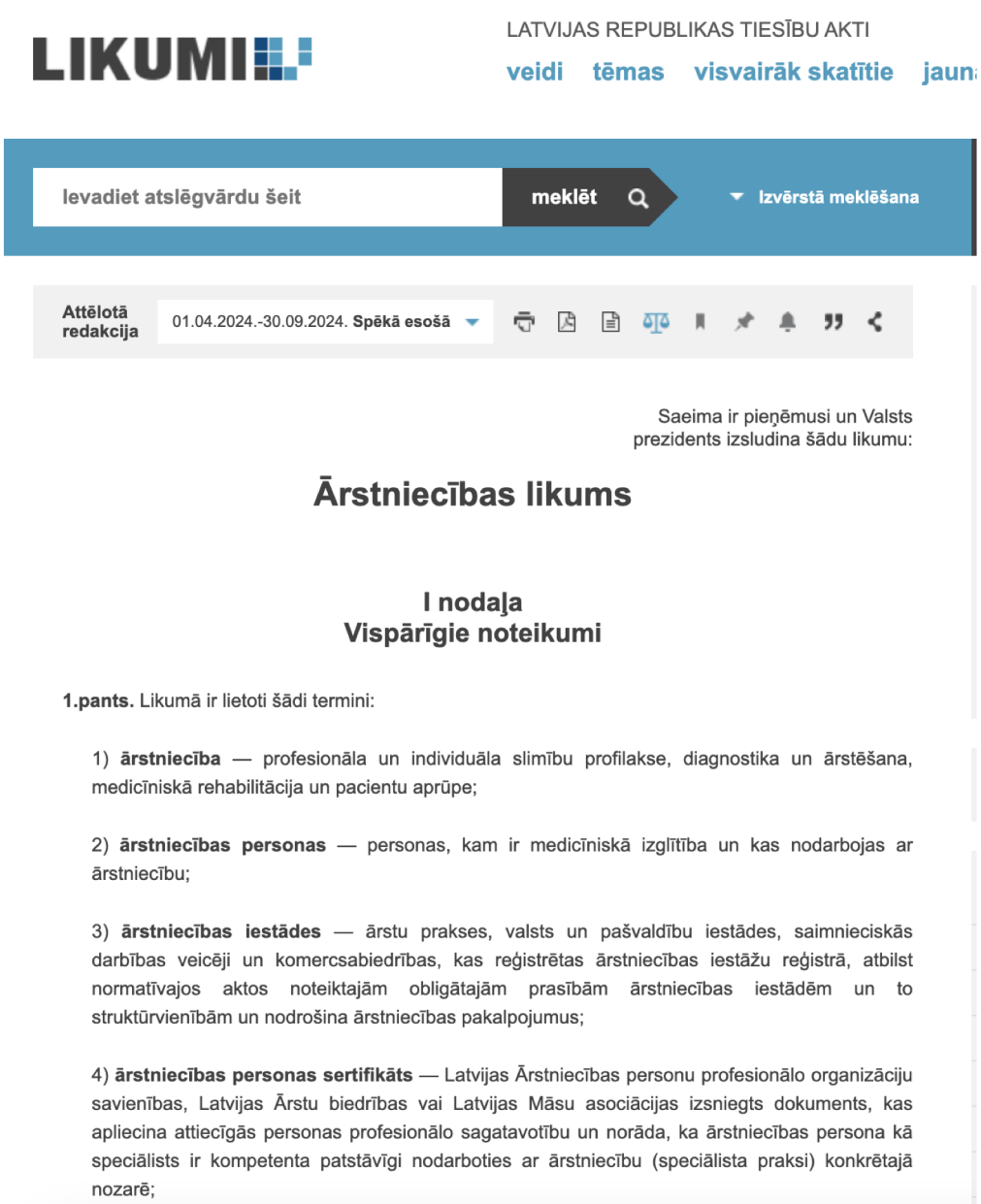
feder

SWAN UK

UDNI

Cik ilgs laiks bija nepieciešams līdz diagnozes noteikšanai? (Lūdzu, atzīmējiet ne vairāk kā 3 izvēles) (Ja esat tuvinieks, tad, lūdzu, atzīmējiet, cik ilgs laiks bija nepieciešams Jums tuvajam cilvēkam, lai uzzinātu diagnozi?) n=268

LIKUMI

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBU AKTI

veidi tēmas visvairāk skatītie jaun

Ievadiet atslēgvārdu šeit

meklēt

Izvērstā meklēšana

Attēlotā redakcija 01.04.2024.-30.09.2024. Spēkā esošā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Ārstniecības likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **ārstniecība** — profesionāla un individuāla slimību profilakse, diagnostika un ārstēšana, medicīniskā rehabilitācija un pacientu aprūpe;

2) **ārstniecības personas** — personas, kam ir medicīniskā izglītība un kas nodarbojas ar ārstniecību;

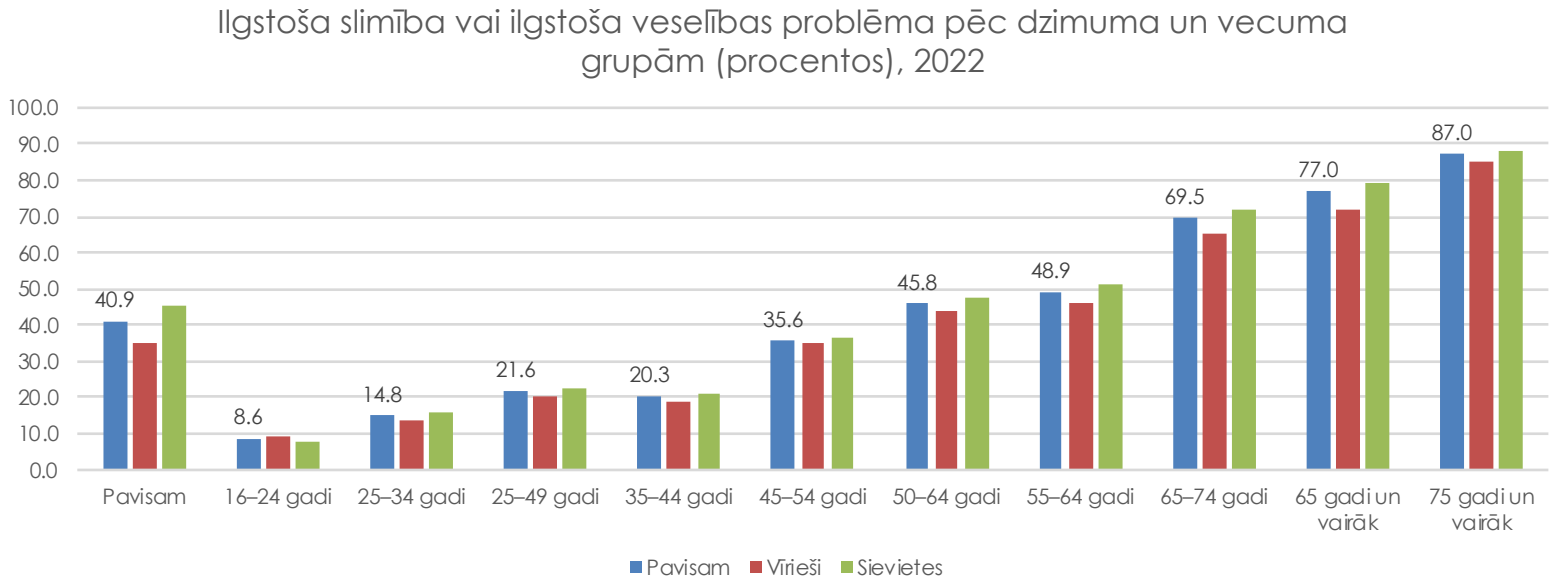
3) **ārstniecības iestādes** — ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus;

4) **ārstniecības personas sertifikāts** — Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienības, Latvijas Ārstu biedrības vai Latvijas Māsu asociācijas izsniegts dokuments, kas apliecina attiecīgās personas profesionālo sagatavotību un norāda, ka ārstniecības persona kā speciālists ir kompetenta patstāvīgi nodarboties ar ārstniecību (speciālista praksi) konkrētajā nozarē;

11) **pacients** — persona, kas saņem veselības aprūpes pakalpojumus vai vēršas pēc tiem;

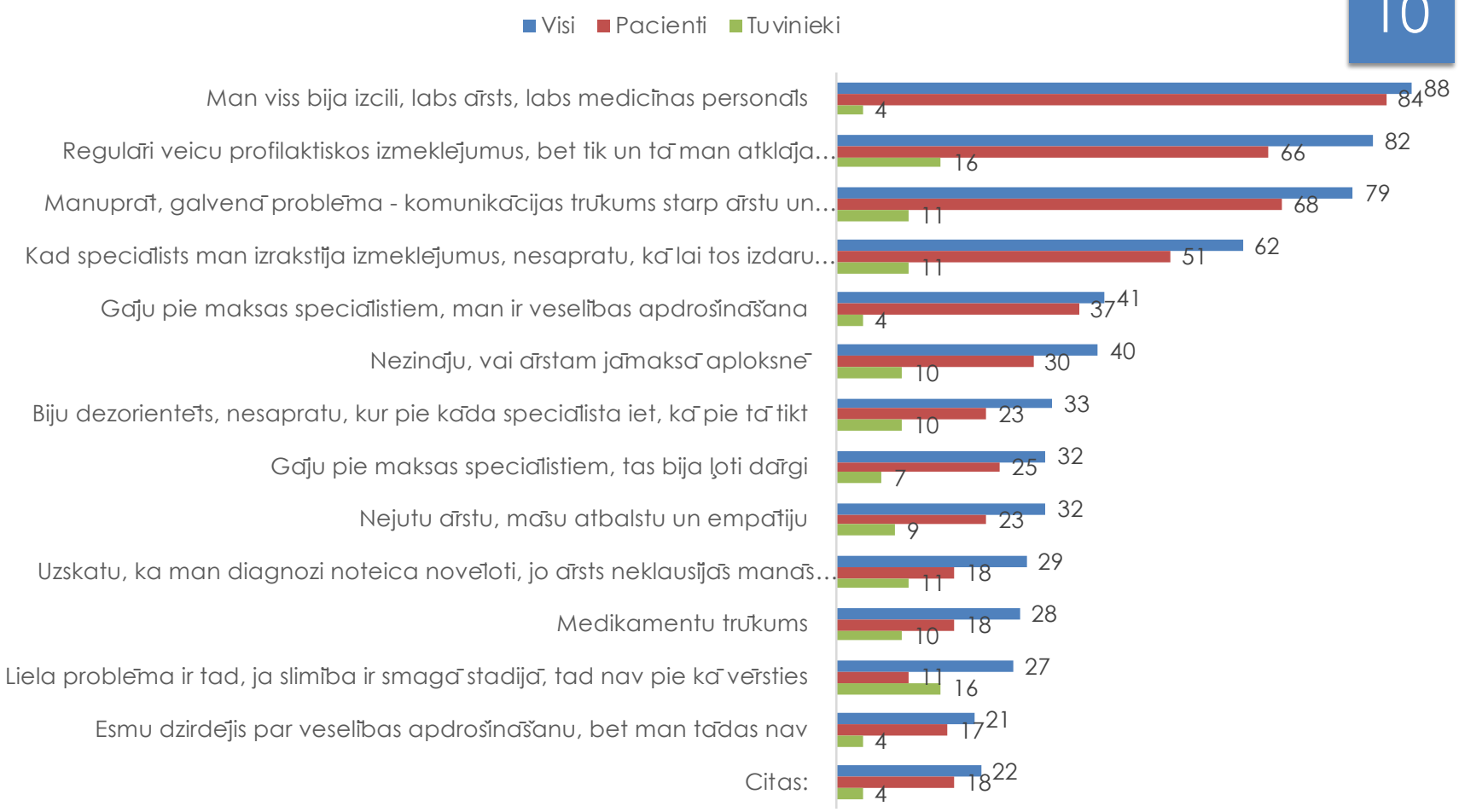
Avots: **Ārstniecības likums**.
Latvijas Vēstnesis, 167/168, 01.07.1997.
https://likumi.lv/ta/id/44108

2/5 Latvijas iedzīvotāju saskaras ar ilgstošu slimību vai veselības problēmu

Avots: CSP, EU-SILC apsekojums 2022.gadā, https://data.stat.gov.lv:443/sq/17065

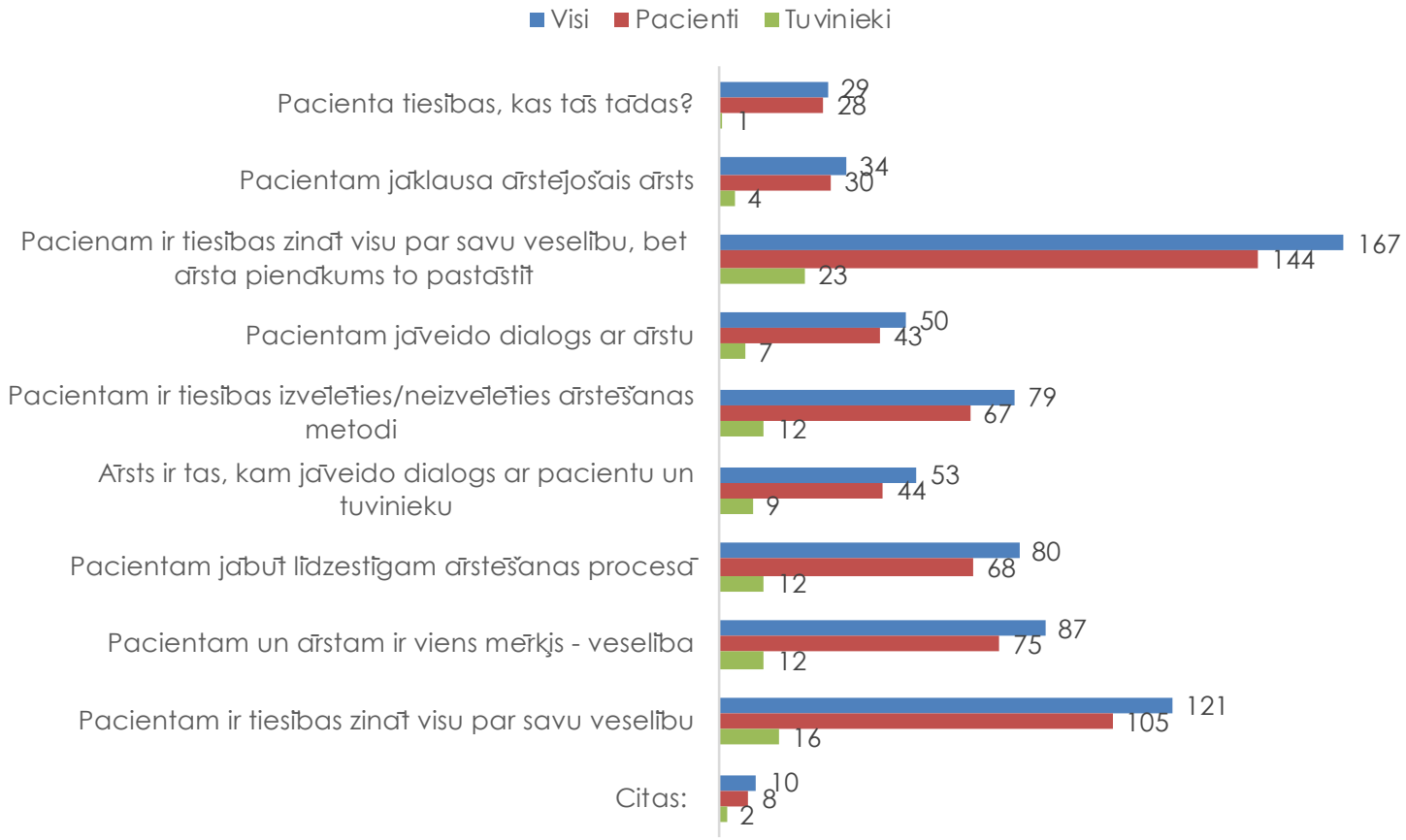
Dažādi izaicinājumi pacienta ceļā – mediķu loma

Vai Jūs savā diagnozes uzstādīšanas un ārstēšanās procesā saskārāties ar kādām problēmām? (Lūdzu, atzīmējiet 1-3 svarīgākos punktus) (Ja esat tuvinieks, tad atzīmējiet, kā bija Jūsu tuvajam cilvēkam) n=268

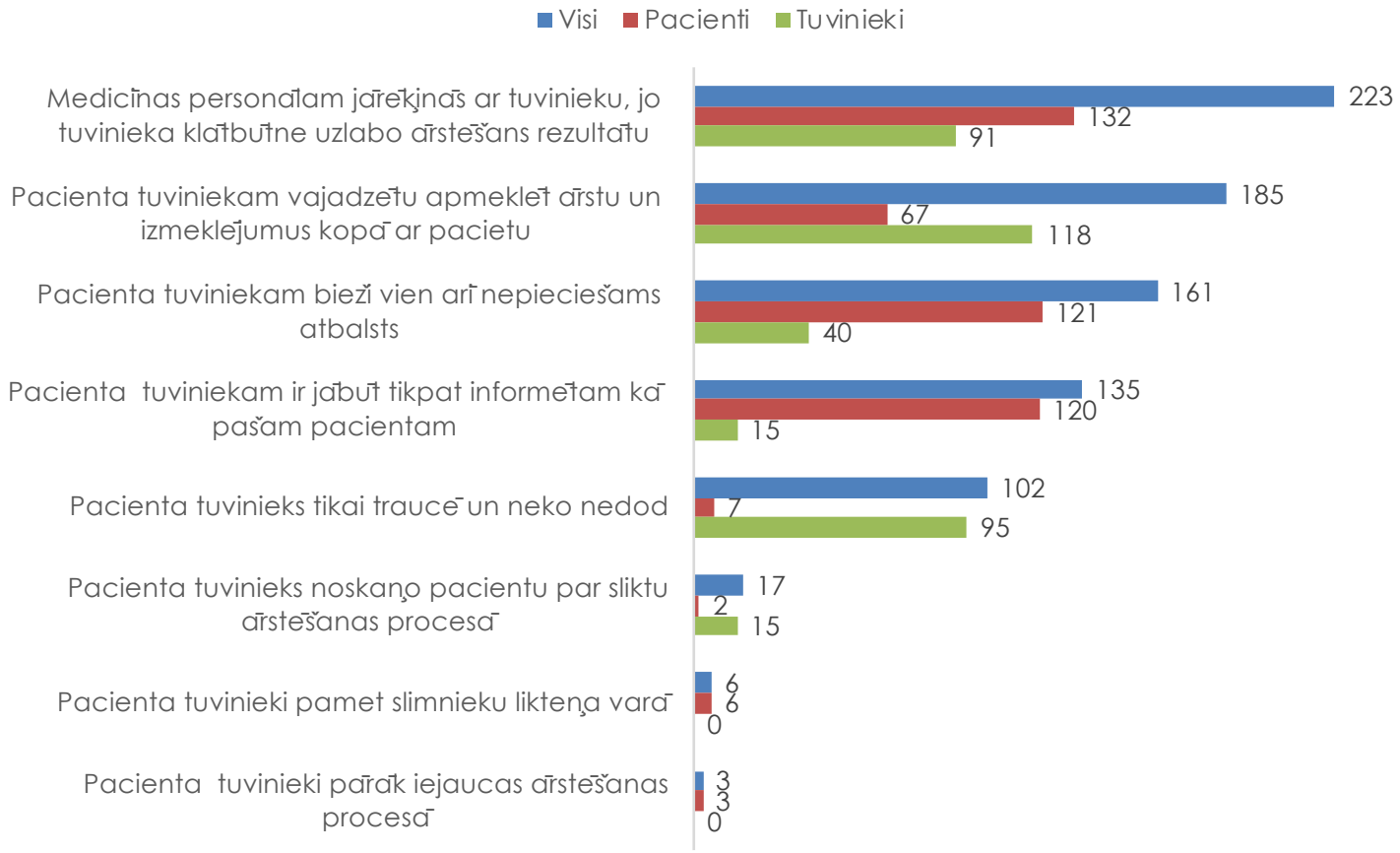
Pacientu tiesības

Pacientiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākumi

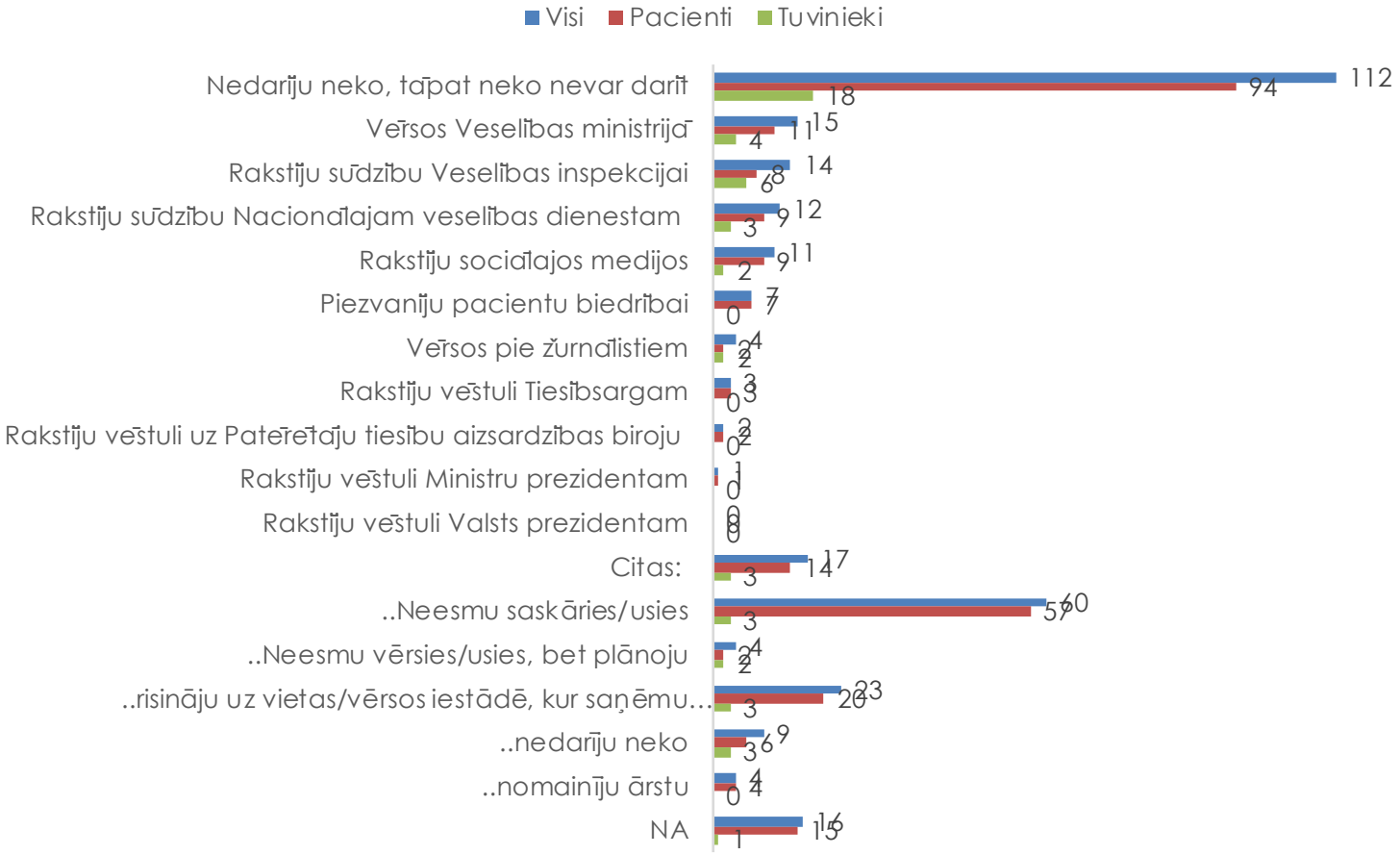
Vai jūs esat informēts par pacienta tiesībām? (Lūdzu, atzīmējiet 1-3 svarīgākos punktus) n=268

Tiesības un pienākumi ir arī pacientu tuviniekiem

Vai pacienta tuviniekam ir kādas tiesības vai pienākumi? (Lūdzu, atzīmējiet 1-3 svarīgākos punktus) n=268

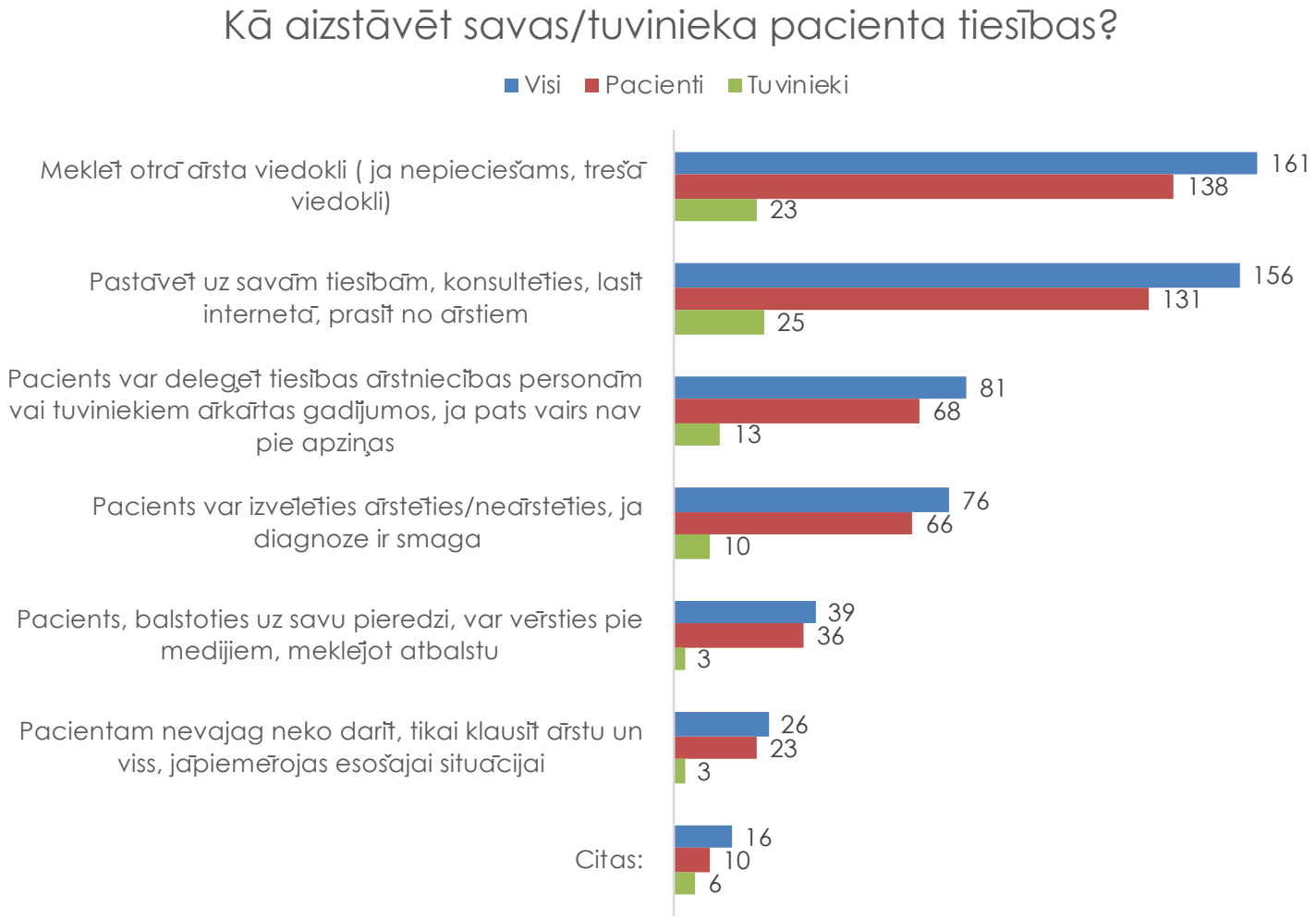
Liela daļa respondentu, saskaroties ar tiesību pārkāpumu, neko nedara

Ja saskārāties ar pacientu tiesību pārkāpumiem, kā Jūs rīkojāties? (Lūdzu, atzīmējiet 1-3 svarīgākos punktus) n=268

Kādas ir iespējas pārliecināties, vai saņemat labāko/atbilstošāko/kvalitatīvāko pakalpojumu?

- "*Second opinion*" jeb otrais viedoklis: Jums ir tiesības pajautāt citam speciālistam viedokli un tiesības par to netikt sodītam vai diskriminētam
- Pie cita speciālista Latvijā vai ārzemēs
- Sūdzība Veselības inspekcijai
- Padoms no atbilstošas pacientu organizācijas
- Apbruņoties ar zināšanām, sagatavoties un uzdot jautājumus

Kā pacients/tuvinieks var aktualizēt pacientu tiesību jautājumus, tos aizstāvēt? (Lūdzu, izvēlieties 1-3 svarīgākos punktus) n=268

Divas dažādas lietas

PROMs

- *Patient Reported Outcome Measures*
- tajās **pacienti ziņo par dažādiem ar ārstēšanu saistītiem veselības rezultātiem**, tajā skaitā sarežģījumiem, blakus slimībām, un tamlīdzīgi
- lielākoties izstrādā kāda pētnieciskā darba ietvaros kā īstermiņa novērtējumu, vai arī slimnīcas vai valstis var iebūvēt specifiskus indikatorus par pacienta ārstēšanas rezultātiem dažādos reģistros un datu bāzēs

PREMs

- *Patient Reported Experience Measures*
- tajās **pacienti strukturētā veidā pastāsta savu pieredzi pakalpojumu saņemšanā** – cik viegli bija sarunāt vizīti, atrast vajadzīgo kabinetu, kāda bija saziņa ar speciālistu vai jebkuru darbinieku, kurš bija iesaistīts pakalpojuma saņemšanā, u.tml.
- kā klientu apkalpošanas kvalitātes novērtēšanas rīks, lai uzlabotu PROM saņemšanu

Veselības inspekcija

- Pārbaudi, vai ārsts vispār ir ārsts un drīkst darīt to, ko apgalvo, ka drīkst: https://www.vi.gov.lv/lv/registri-un-datubazes
- Pārbaudi, vai ārstniecības iestāde nav "kaktu kantoris"
- Prasi padomu pa telefonu
- Raksti iesniegumu/sūdzību
- Raksti pieteikumu ĀRF

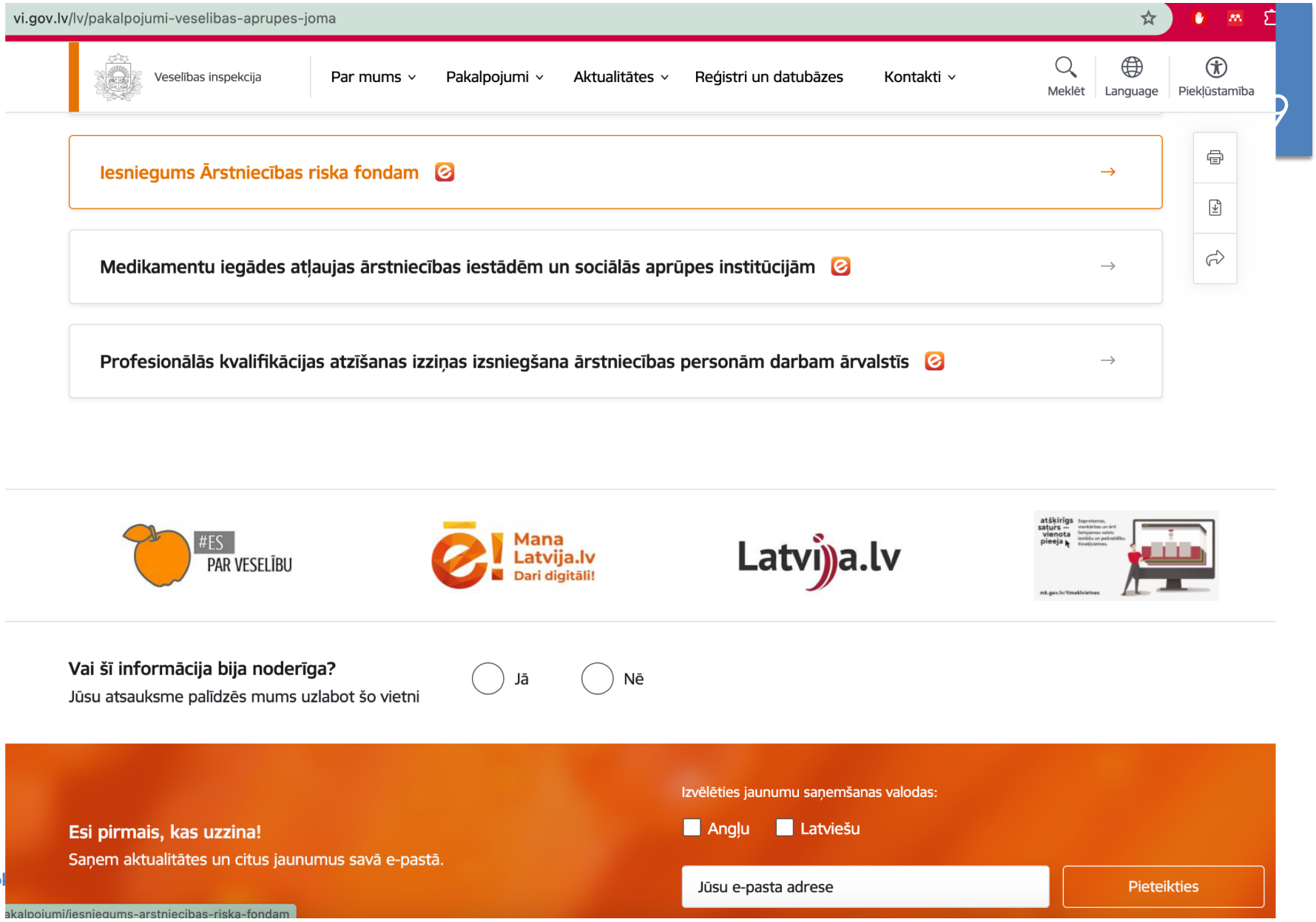
Klientus apkalpojam

PIRMDIENĀS, OTRDIENĀS, TREŠDIENĀS un CETURTDIENĀS

no plkst. 8.30 līdz 17.00 klātienē

PIEKTDIENĀS klientu apkalpošana notiek ATTĀLINĀTI

TĒMA	TĀLRUNIS
Informatīvais tālrunis	67081600
Ārstniecības riska fonda nodaļa	25431602 20293301

vi.gov.lv/lv/pakalpojumi-veselibas-aprupes-joma
Veselības inspekcija
Par mums
Pakalpojumi
Aktualitātes
Reģistri un datubāzes
Kontakti
Meklēt
Language
Piekļūstamība
Iesniegums Ārstniecības riska fondam
Medikamentu iegādes atļaujas ārstniecības iestādēm un sociālās aprūpes institūcijām
Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas izziņas izsniegšana ārstniecības personām darbam ārvalstīs
#ES PAR VESELĪBU
Mana Latvija.lv Dari digitāli!
Latvija.lv
Vai šī informācija bija noderīga?
Jūsu atsauksme palīdzēs mums uzlabot šo vietni
Jā
Nē
Esi pirmais, kas uzzina!
Saņem aktualitātes un citus jaunumus savā e-pastā.
Izvēlēties jaunumu saņemšanas valodas:
Angļu
Latviešu
Jūsu e-pasta adrese
Pieteikties
Dzīvības kol
akalpojumi/iesniegums-arstniecibas-riska-fondam

Blaknes

- Blakne: Zāļu blakne jeb blakusparādība ir nevēlama un kaitīga cilvēka organisma reakcija, ko var izraisīt zāļu lietošana.
- Blakne ir arī terapeitiskā efekta trūkums.

- Kur ziņot par blaknēm:
  - Ārstam
  - Aptiekā
  - ZVA
  - Zāļu ražotājam

LIETO ZĀLES?
NOVĒRO BLAKNES?
ZIŅO!

KAS IR ZĀĻU BLAKUSPARĀDĪBA JEB BLAKNE?

Ja lieto zāles, iespējams, esi saskāries ar nevēlamu organisma reakciju – to sauc par zāļu blakusparādību jeb blakni.

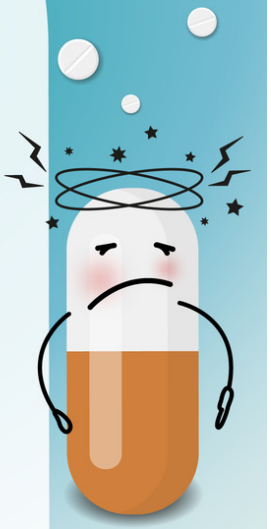
Blaknes iespējamas jebkurām zālēm, tomēr ne visiem cilvēkiem tās rodas.

KĀDAS VAR BŪT ZĀĻU BLAKNES UN KĀPĒC TĀS RODAS?

Vienkāršākās blaknes: galvassāpes, drudzis, nogurums, ādas izsitumi, slikta dūša, vemšana, caureja, reibonis.

Retos gadījumos, kad blakne izpaužas ar nopietnākiem veselības traucējumiem, ārsts var mainīt ārstēšanā noteiktās zāles pret citām un noteikt papildārstēšanu.

Blaknes rašanos un tās izpausmes nosaka gan pašu zāļu īpašības, gan konkrētā cilvēka organisma īpatnības.

Zāļu valsts aģentūra

www.zva.gov.lv → "Pacientiem un sabiedrībai → Zāles → Ziņot par blakusparādībām"

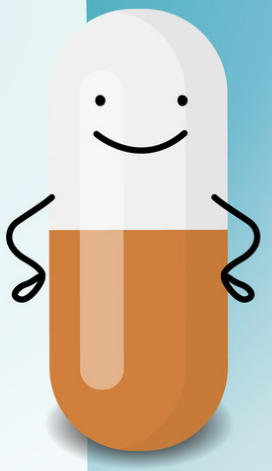
LIETO ZĀLES?
NOVĒRO BLAKNES?
ZIŅO!

KĀ ZIŅOT PAR ZĀĻU BLAKNI?

Skenē QR kodu un aizpildi ziņojumu elektroniski.

Vai apmeklē Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietni un aizpildi ziņojumu

www.zva.gov.lv

Zāļu valsts aģentūra

www.zva.gov.lv → "Pacientiem un sabiedrībai → Zāles → Ziņot par blakusparādībām"

Informētā piekrišana

2) **informētā piekrišana** — pacienta piekrišana ārstniecībai, kuru viņš dod mutvārdos, rakstveidā vai ar tādām darbībām, kas nepārprotami apliecina piekrišanu, turklāt dod to brīvi, pamatojoties uz ārstniecības personas savlaicīgi sniegto informāciju par ārstniecības mērķi, risku, sekām un izmantojamām metodēm;

Avots: **Pacientu tiesību likums**. Latvijas Vēstnesis, 205, 30.12.2009. https://likumi.lv/ta/id/203008

*Meaning of **informed consent** in English*

informed consent

noun [U]

UK /ɪnˌfɔːmd kənˈsent/ US /ɪnˌfɔːrmd kənˈsent/

Add to word list

agreement or permission to do something from someone who has been given full information about the possible effects or results:

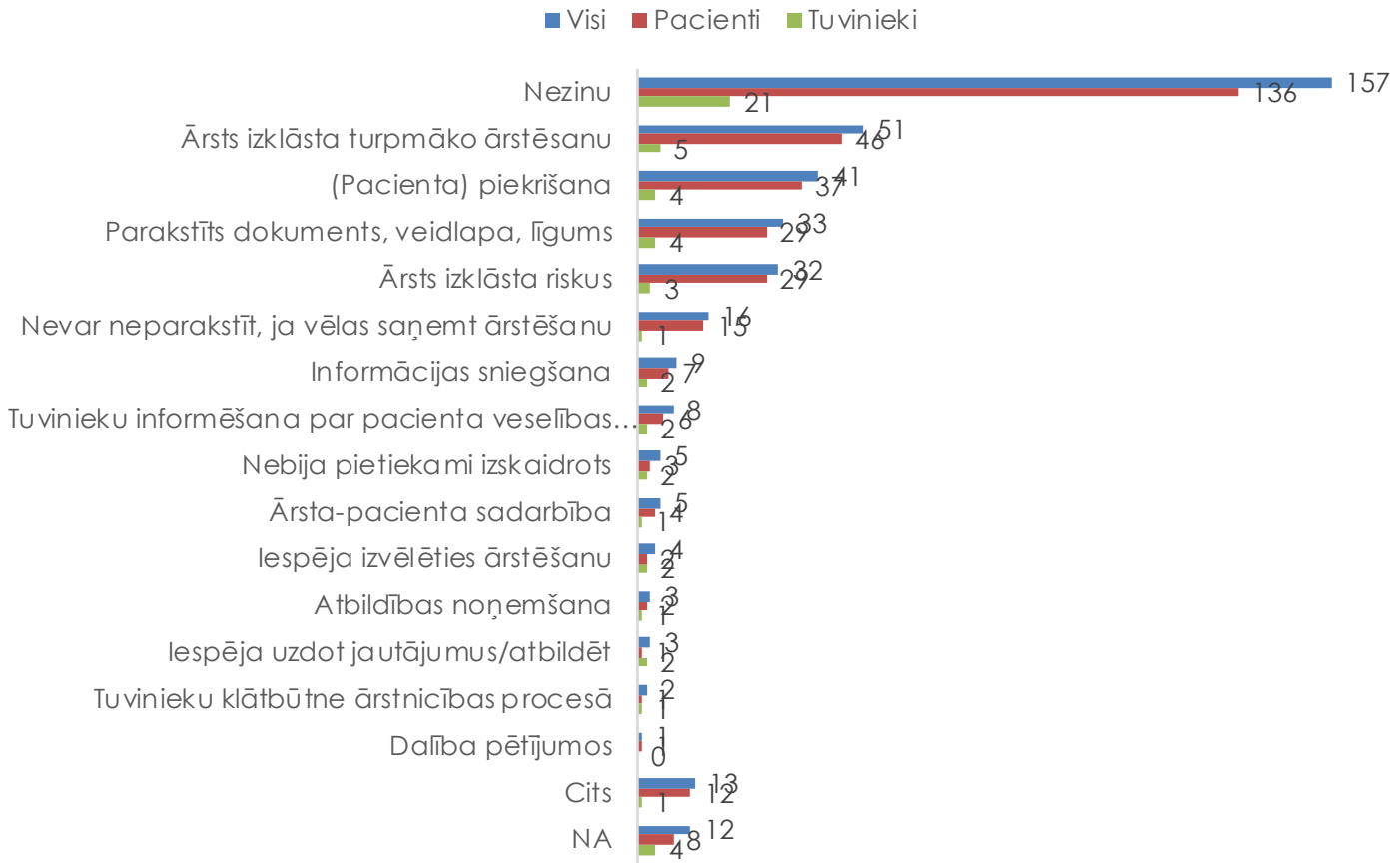
- *Informed consent is the cornerstone of medical ethics.*
- *Legally, informed consent can be given only by an adult.*

− Fewer examples

- *This procedure would never be done on a patient who was not able to give informed consent.*
- *It is illegal to body pierce a person under 18 without the signed, informed consent of that person's parent or legal guardian.*
- *Too often, these experiments are conducted with meager oversight and without proper informed consent.*
- *The president did not seek the informed consent of the public for the war.*

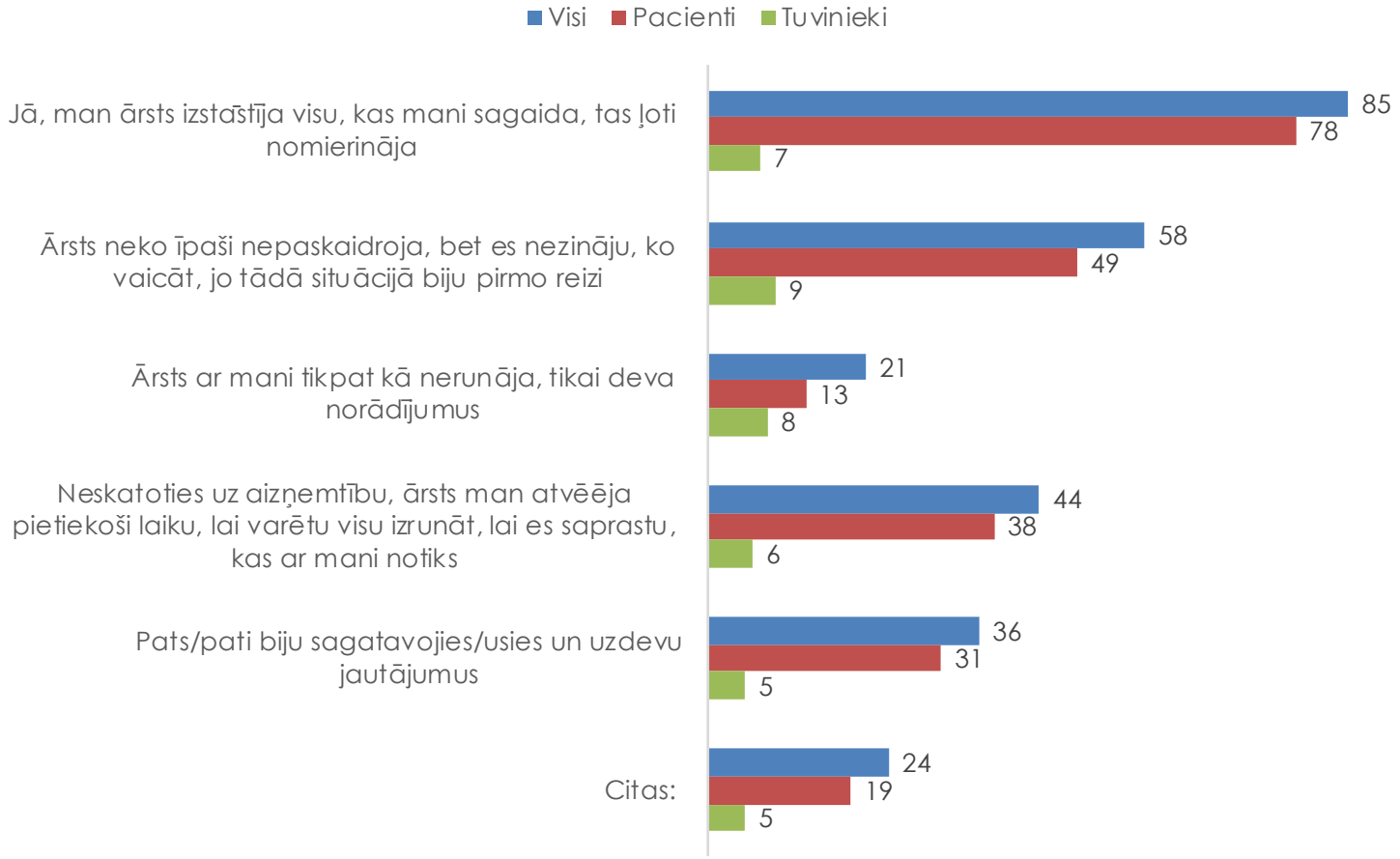
Avots: **Kembridžas vārdnīca**
https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/informed-consent

Lielākoties pacienti un tuvinieki īsti nevar raksturot, kas ir informētā piekrišana

Vai Jūs zināt, kas ir informētā piekrišana, lūdzu, īsi raksturojiet? (open)
n=268

Informētajai piekrišanai vajadzīgas abas puses – gan ārsts, gan pacients

Vai uzsākot ārstēšanu Jums un tuviniekam viss tika paskaidrots un izstāstīts?
n=268

BKUS rekomendācijas

Jums ir likumiskas tiesības saņemt visu informāciju, kas attiecas uz Jūsu veselības stāvokli un ārstēšanu, jo bez šīs informācijas Jums nav iespējams izdarīt pilnībā informētu izvēli un dot derīgu piekrišanu ārstēšanai.

Lai Jūs spētu pieņemt lēmumu, Jums būtu jāsaņem no ārsta skaidrojums par:

- slimības būtību, diagnozi, veselības stāvokli,
- rekomendēto ārstniecību, tās norisi (t.sk. kur ārstniecība norisēs un kurš to veiks), prognozētajiem ieguvumiem,
- riskiem vai komplikācijām, tai skaitā riskiem, ja ārstēšanu neveiks,
- alternatīvām rekomendētajai ārstēšanai, to ieguvumiem un riskiem.

Avots: **BKUS**
https://www.bkus.lv/informeta-piekrisana

BKUS rekomendācijas

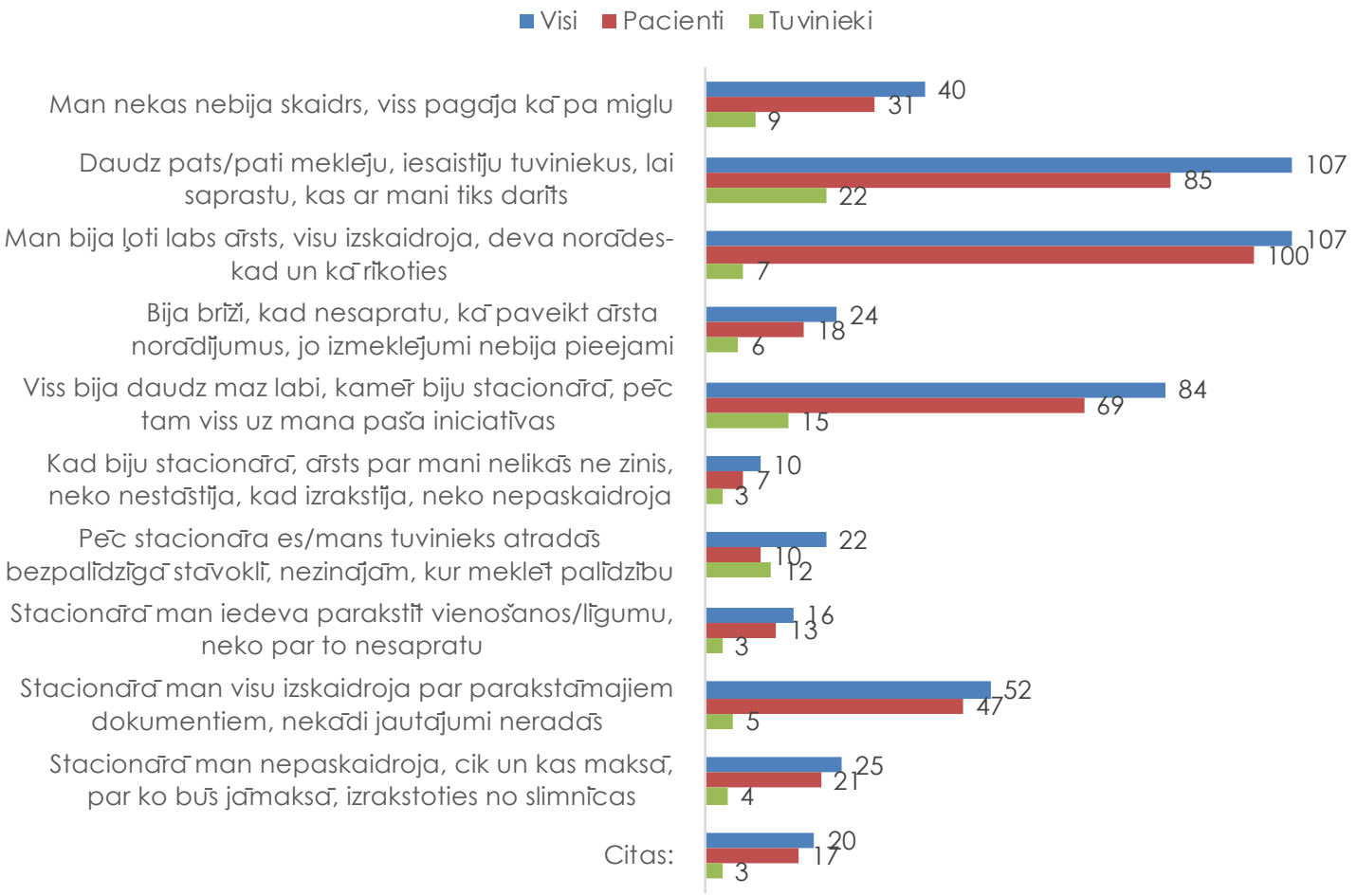
Jūsu piekrišana dod ārstam tiesisku atļauju veikt ārstēšanu. Pēc informācijas sniegšanas, diskusijas ar Jums un atbildēm uz Jūsu jautājumiem **ārsts lūgs parakstīt informētās piekrišanas veidlapu** šādos gadījumos:

- vienmēr, kad rekomendēta ārstniecība stacionārā, dienas stacionārā vai observācijā,
- rekomendēta operācija vai invazīva/ sarežģīta manipulācija,
- nepieciešama anestēzija izmeklēšanas, operācijas/manipulācijas veikšanai,
- nepieciešama asins pagatavojumu pārliešana vai tās nepieciešamība varētu rasties ārstēšanas (piemēram, operācijas) laikā,
- nepieciešamība uzsākt onkohematoloģijas terapiju, aplastiskas anēmijas ārstēšanu vai citu sarežģītu ārstniecības programmu.

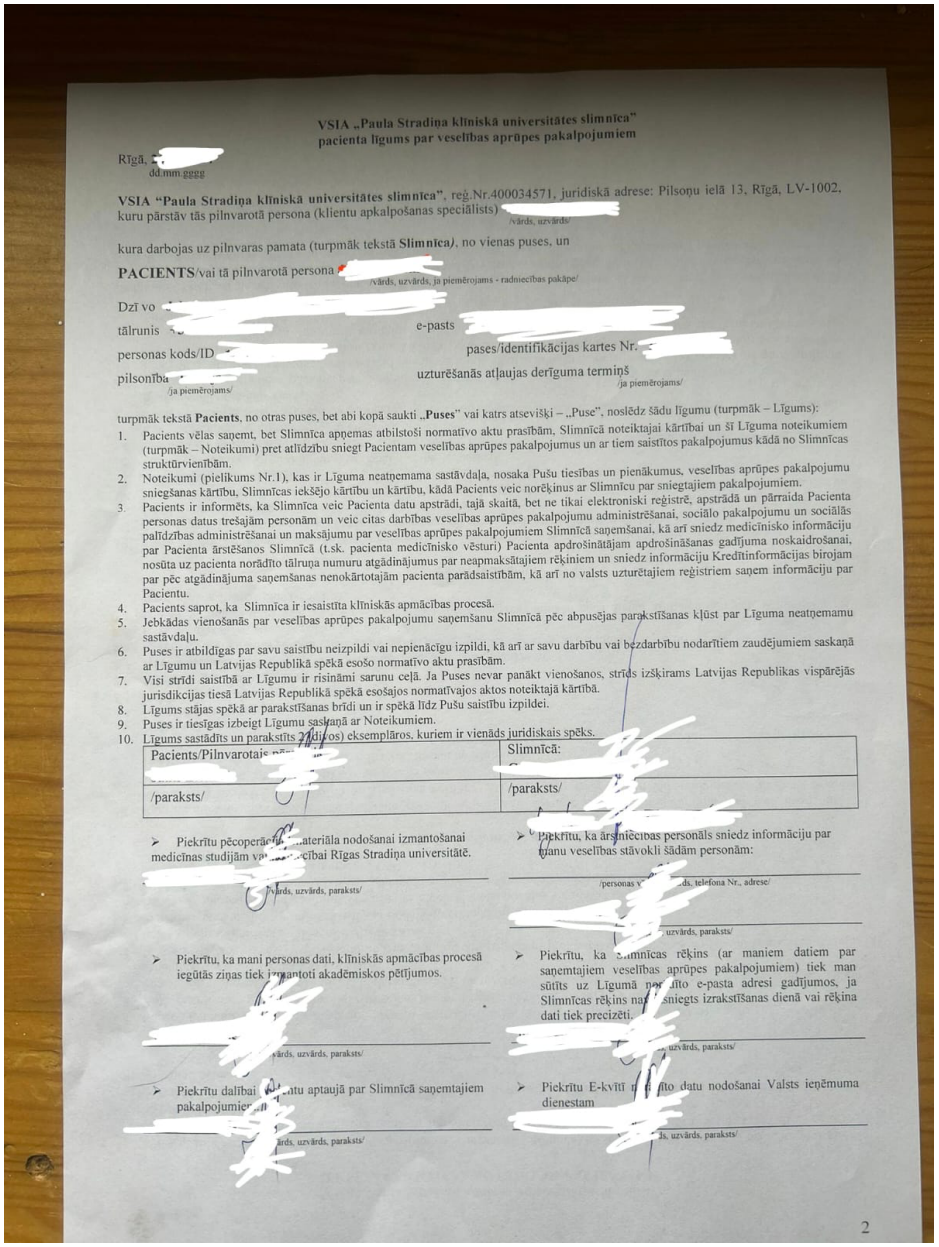
Gan Jums, gan ārstam ir tiesības ierosināt informēto piekrišanu noformēt rakstveidā arī citos gadījumos.
Pirms pieņemt lēmumu par ārstniecību, pārliecinieties, ka esat izpratis ārsta sniegto informāciju, esat izlasījis papildu informāciju, ko ārsts Jums, rekomendējis vai devis lasīšanai, ka Jums nav neskaidrību un jautājumu, uz kuriem neesat saņēmis atbildes.

Avots: **BKUS**
https://www.bkus.lv/informeta-piekrisana

Pacientu pieredzes krasi atšķiras

Vai visos posmos no diagnoze līdz ārstēšanai jutāties pilnībā izprotošs un iesaistīts procesā? (Lūdzu, izvēlieties 1-3 svarīgākos punktus) n=268

VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"
pacienta līgums par veselības aprūpes pakalpojumiem

Rīgā, [redacted]
dd.mm.gggg

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca", reģ.Nr.400034571, juridiskā adrese: Pilsoņu ielā 13, Rīgā, LV-1002, kuru pārstāv tās pilnvarotā persona (klientu apkalpošanas speciālists) [redacted]
/vārds, uzvārds/

kura darbojas uz pilnvaras pamata (turpmāk tekstā **Slimnīca**), no vienas puses, un

PACIENTS/vai tā pilnvarotā persona [redacted]
/vārds, uzvārds, ja piemērojams - radniecības pakāpe/

Dzīv vo [redacted]
tālrunis [redacted] e-pasts [redacted]
personas kods/ID [redacted] pases/identifikācijas kartes Nr. [redacted]
pilsonība [redacted] uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš [redacted]
/ja piemērojams/ /ja piemērojams/

turpmāk tekstā **Pacients**, no otras puses, bet abi kopā saukti „**Puses**" vai katrs atsevišķi – „Puse", noslēdz šādu līgumu (turpmāk – Līgums):

1. Pacients vēlas saņemt, bet Slimnīca apņemas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, Slimnīcā noteiktajai kārtībai un šī Līguma noteikumiem (turpmāk – Noteikumi) pret atlīdzību sniegt Pacientam veselības aprūpes pakalpojumus un ar tiem saistītos pakalpojumus kādā no Slimnīcas struktūrvienībām.
2. Noteikumi (pielikums Nr.1), kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa, nosaka Pušu tiesības un pienākumus, veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas kārtību, Slimnīcas iekšējo kārtību un kārtību, kādā Pacients veic norēķinus ar Slimnīcu par sniegtajiem pakalpojumiem.
3. Pacients ir informēts, ka Slimnīca veic Pacienta datu apstrādi, tajā skaitā, bet ne tikai elektroniski reģistrē, apstrādā un pārraida Pacienta personas datus trešajām personām un veic citas darbības veselības aprūpes pakalpojumu administrēšanai, sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības administrēšanai un maksājumu par veselības aprūpes pakalpojumiem Slimnīcā saņemšanai, kā arī sniedz medicīnisko informāciju par Pacienta ārstēšanos Slimnīcā (t.sk. pacienta medicīnisko vēsturi) Pacienta apdrošinātājam apdrošināšanas gadījuma noskaidrošanai, nosūta uz pacienta norādīto tālruņa numuru atgādinājumus par neapmaksātajiem rēķiniem un sniedz informāciju Kredītinformācijas birojam par pēc atgādinājuma saņemšanas nenokārtotajām pacienta parādsaistībām, kā arī no valsts uzturētajiem reģistriem saņem informāciju par Pacientu.
4. Pacients saprot, ka Slimnīca ir iesaistīta klīniskās apmācības procesā.
5. Jebkādas vienošanās par veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanu Slimnīcā pēc abpusējas parakstīšanas kļūst par Līguma neatņemamu sastāvdaļu.
6. Puses ir atbildīgas par savu saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi, kā arī ar savu darbību vai bezdarbību nodarītiem zaudējumiem saskaņā ar Līgumu un Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.
7. Visi strīdi saistībā ar Līgumu ir risināmi sarunu ceļā. Ja Puses nevar panākt vienošanos, strīds izšķirams Latvijas Republikas vispārējās jurisdikcijas tiesā Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
8. Līgums stājas spēkā ar parakstīšanas brīdi un ir spēkā līdz Pušu saistību izpildei.
9. Puses ir tiesīgas izbeigt Līgumu saskaņā ar Noteikumiem.
10. Līgums sastādīts un parakstīts 2 (divos) eksemplāros, kuriem ir vienāds juridiskais spēks.

Pacients/Pilnvarotais [redacted]	Slimnīcā: [redacted]
/paraksts/	/paraksts/

➢ Piekrītu pēcoperācijas materiāla nodošanai izmantošanai medicīnas studijām vai [redacted] cībai Rīgas Stradiņa universitātē.

[redacted]
/vārds, uzvārds, paraksts/

➢ Piekrītu, ka ārstniecības personāls sniedz informāciju par manu veselības stāvokli šādām personām:

[redacted]
/personas v[redacted]ds, telefona Nr., adrese/

[redacted]
uzvārds, paraksts/

➢ Piekrītu, ka mani personas dati, klīniskās apmācības procesā iegūtās ziņas tiek izmantoti akadēmiskos pētījumos.

[redacted]
vārds, uzvārds, paraksts/

➢ Piekrītu, ka [redacted]mnīcas rēķins (ar maniem datiem par saņemtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem) tiek man sūtīts uz Līgumā norādīto e-pasta adresi gadījumos, ja Slimnīcas rēķins nav [redacted] sniegts izrakstīšanas dienā vai rēķina dati tiek precizēti.

[redacted]
uzvārds, paraksts/

➢ Piekrītu dalībai [redacted]atu aptaujā par Slimnīcā saņemtajiem pakalpojumiem [redacted]

[redacted]
ārds, uzvārds, paraksts/

➢ Piekrītu E-kvītī [redacted]ito datu nodošanai Valsts ieņēmuma dienestam

[redacted]
ds, uzvārds, paraksts/

2

V-033/01

Bērnu klīniskā universitātes slimnīca

PIEKRIŠANA ĀRSTNIECĪBAI

Pacients _____ _____
(vārds, uzvārds) (personas kods)

_____ _____
(pacienta mātes/tēva, aizbildņa vai cita likumiskā pārstāvja (norādīt) vārds, uzvārds) (personas kods)

Apliecinu, ka esmu saņēmusi(-is) no ārsta _____
(amats, ārsta vārds, uzvārds)

skaidrojumu un esmu sapratusi(-is) slimības būtību, ārstniecības nepieciešamību un paredzamo apjomu, iespējamos **riskus,** t.sk., ja ārstniecību neveic, alternatīvas rekomendētajai ārstniecībai, to ieguvumus un **riskus. Man** bija iespēja uzdot jautājumus, esmu apmierināta(-s) ar atbildēm uz tiem un **PIEKRĪTU pacienta** ārstniecībai, kas atbilstoši **slimībai** var **ietvert intravenozo/intra**arteriālo pieeju, asins paraugu noņemšanu un izmeklēšanu, patoloģisko/bakterioloģisko izmeklēšanu, medikamentozo terapiju, pacienta monitorēšanu, radioloģisko izmeklēšanu, manipulāciju veikšanu, t.sk. nazogastorālās zondes, urīnpūšļa katetra ievietošanu, **t.sk.**_____

Esmu informēts, ka terapijas laikā ārstēšana var tikt atcelta, pamatojoties uz terapijas atcelšanas kritērijiem.

Piezīmes (ja nepieciešams):

Esmu informēta**(-s)**, ka man ir tiesības jebkurā brīdī atteikties no dotās piekrišanas.

Datums (dd.mm.gggg.): _____._____.20_____. **un laiks**_____.

Vecāks/likumiskais pārstāvis _____
(paraksts, paraksta atšifrējums)

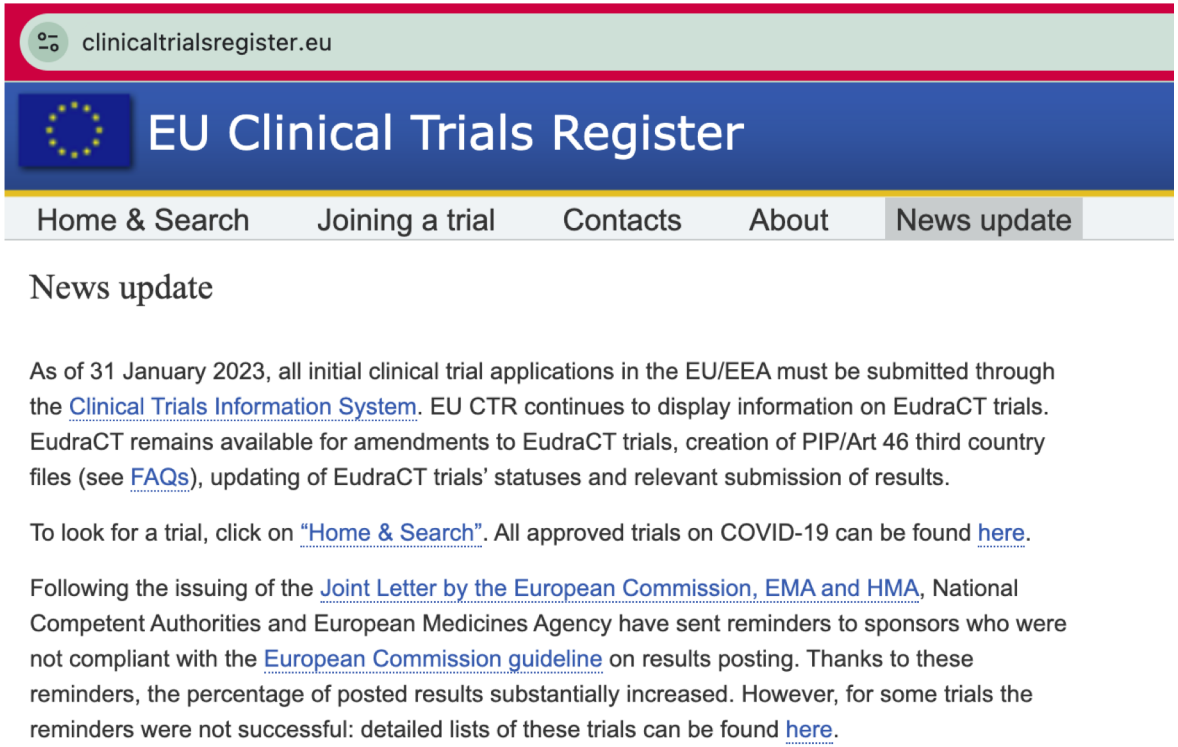
Pacients (no 14 gadu vecuma) _____
(piekrītu/nepiekrītu (norādīt); **paraksts, paraksta** atšifrējums)

Ārsts _____
(amats, paraksts, paraksta atšifrējums)

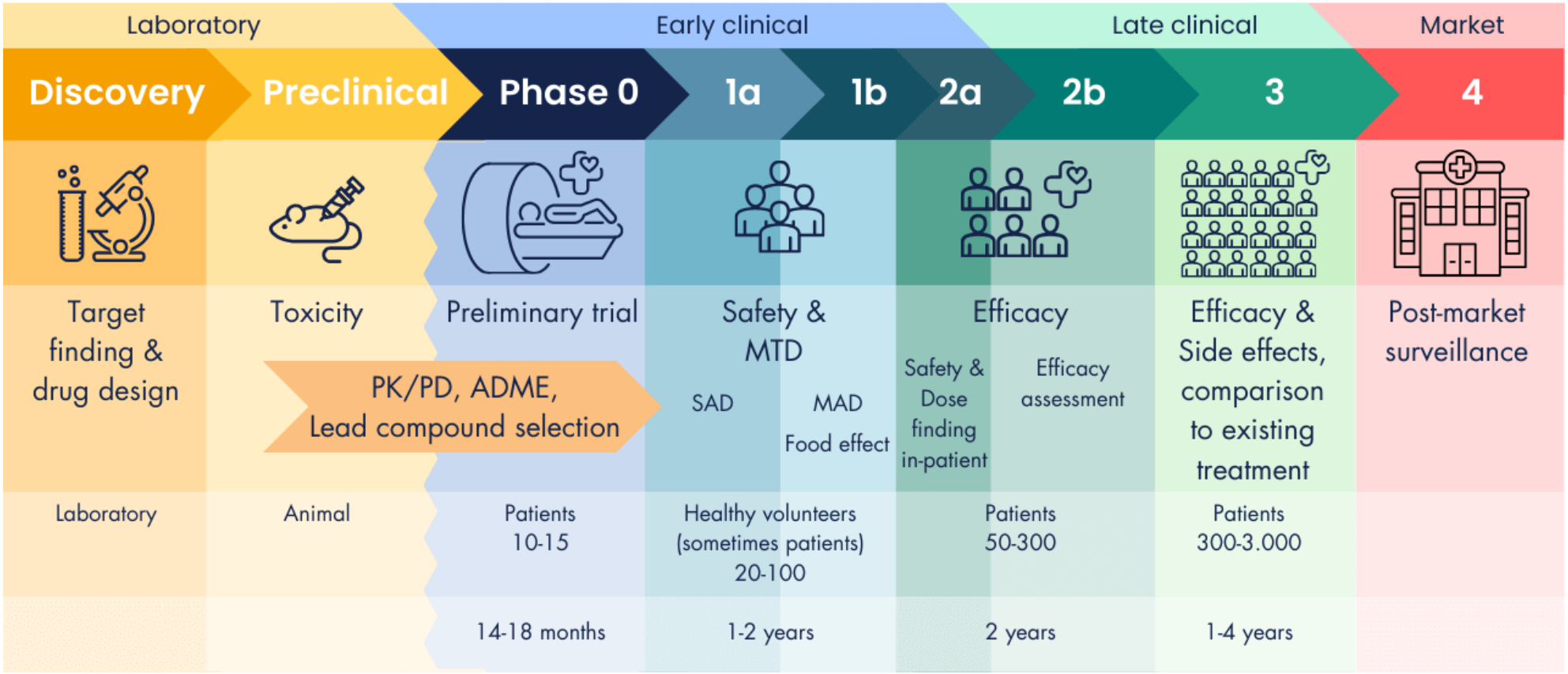
Klīniskie pētījumi

Kur meklēt informāciju par klīniskajiem pētījumiem?

- Klīniskos pētījumus veic, lai atklātu vai pārbaudītu pētāmo zāļu klīnisko un farmakoloģisko darbību, noteiktu pētāmo zāļu nevēlamās blakusparādības un/vai pētītu to uzsūkšanos, izkliedi organismā, metabolismu un izvadīšanu.

Phases of drug development

PK PharmacoKinetics
PD PharmacoDynamics

ADME Absorption, Distribution, Metabolism and Excretion
MTD Maximum Tolerated Dose

TRACER

Simplified representation of phases in drug development. Study content and dates and numbers given may vary between studies. No rights can be derived from this figure.

© 2024 TRACER

www.tracercro.com

Dzīvības koks

PARTICIPATING IN CLINICAL TRIALS IS NOT AN OPTION FOR MANY

SIMPLY BECAUSE THEY ARE CONDUCTED IN ANOTHER COUNTRY

SCAN THE CODE
TO ACCESS THE QUESTIONNAIRE!

EUCT

EFGCP

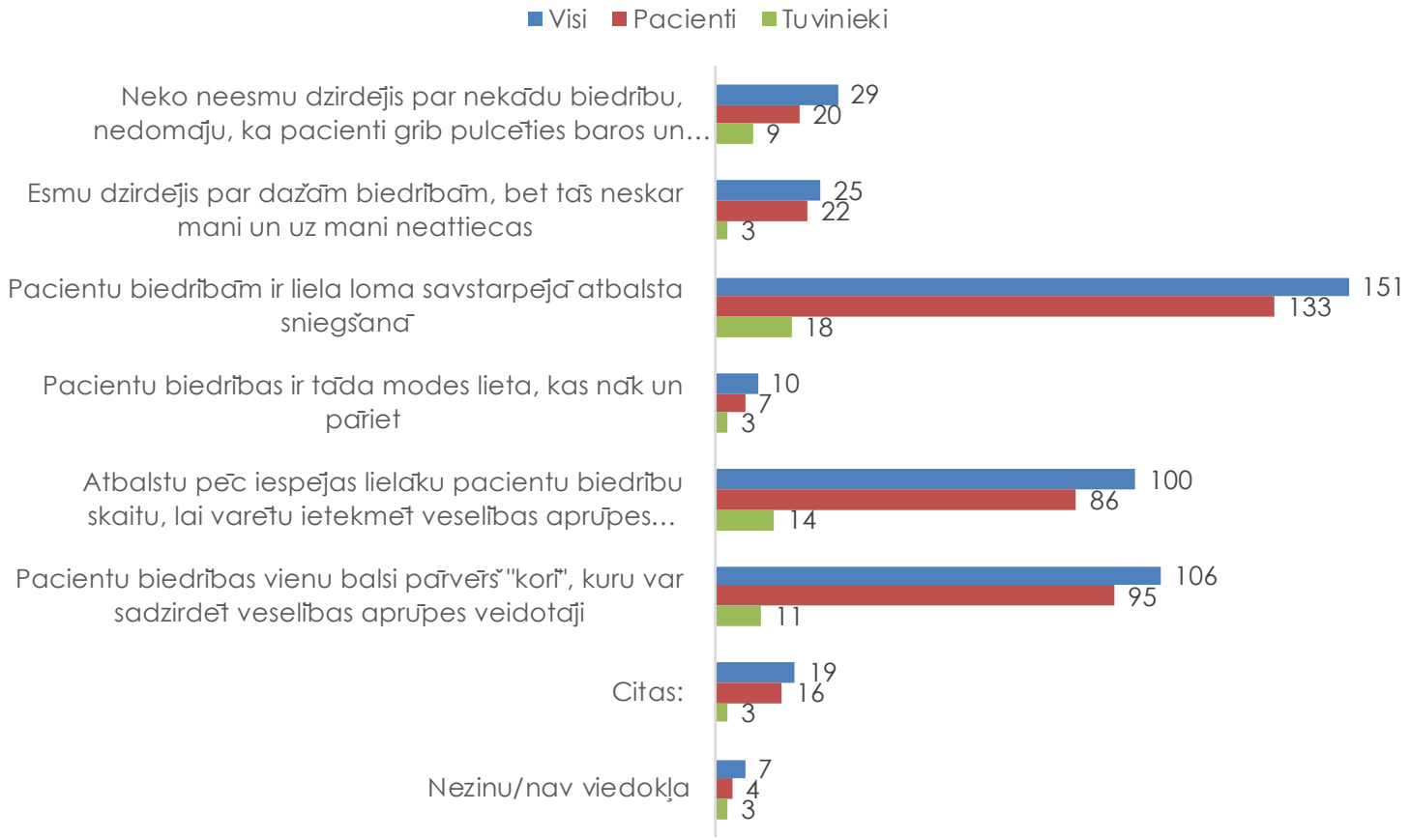
efpia

https://www.facebook.com/events/486757733131526/?active_tab=discussion

Pacientu organizācijas

Pacientu organizācijas – "viens par visiem, visi par vienu"

Kā Jūs domājat, vai ir kāda nozīme, pacientu biedrībām? (Lūdzu, izvēlieties 1-3 svarīgākos puntus) n=268

Kas ir pacientu organizācijas?

LPOT
LATVIJAS PACIENTU ORGANIZĀCIJU TĪKLS

Pacientu organizācijas savā darbībā ievēro šādus pamatnosacījumus:

- pārstāv cilvēku ar noteiktu diagnozi vai slimību grupas intereses atbilstoši statūtos noteiktiem mērķiem, ✓
- to pārvaldību nosaka pacienti un/vai to tuvinieki, ✓
- to galvenās darbības jomas ietver pacientu interešu pārstāvību, izglītošanu par slimību un veselību, un to atpazīstamības uzlabošanu, ✓
- nodrošina pacientu un viņu tuvinieku pieredzes apmaiņas iespējas. ✓

Avots:
European Medicines Angency: https://www.ema.europa.eu/en/documents/regulatory-procedural-guideline/criteria-be-fulfilled-patient-consumer-healthcare-professional-organisations-involved-european_en.pdf
European Patients' Forum: http://www.eu-patient.eu/About-EPF/whoweare/what-is-a-patient-organisation/

Kas NAV pacientu organizācijas?

LPOT
LATVIJAS PACIENTU ORGANIZĀCIJU TĪKLS

- **Iestādes**, kas darbojas veselības, sociālo pakalpojumu vai citā jomā,
- **Politiķi, ierēdņi vai speciālisti, kuri neslimo ar noteiktu diagnozi un nav iesaistījušies pacientu organizāciju darbā** kā biedri vai brīvprātīgie,
- Ārstu un citas **profesionālās asociācijas**,
- **Slimnīcas** un to fondi,
- **Farmācijas** kompānijas vai to apvienības,
- **Jebkura nevalstiska organizācija** (NVO), kas strādā veselības vai sociālā jomā, bet neatbilst pacientu organizāciju definīcijai,
- **Atsevišķi pacienti**, kas nav apvienojušies pilsoniskās sabiedrības organizācijās, ko var definēt kā pacientu organizāciju.

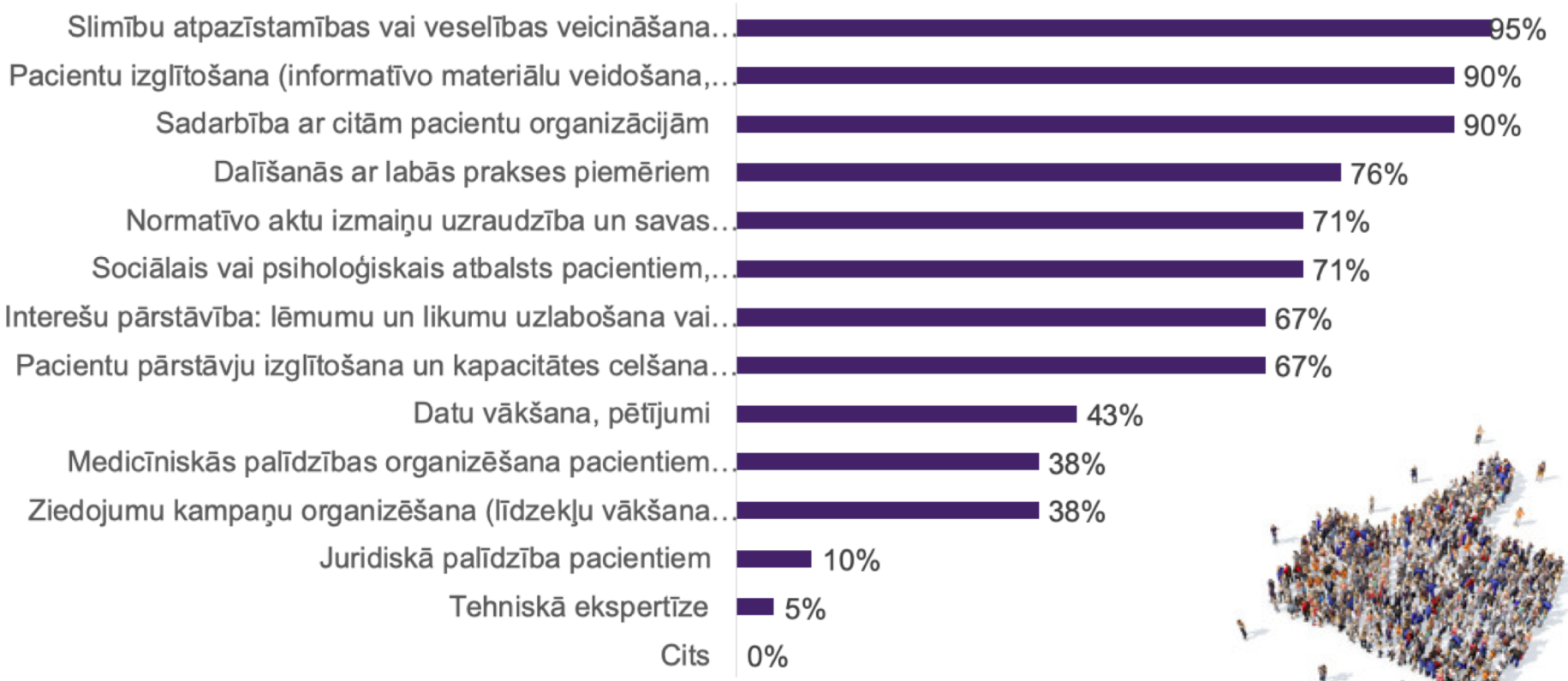

Kā darbojas pacientu organizācijas?

- PO ir bezpeļņas organizācija: biedrība, fonds vai apvienība
  - tātad mums ir statūti, dažādi iekšējie dokumenti, mēs atskaitāmies VID par finanšu apgrozījumu, sniedzam atskaites
- Par pacientu organizāciju uzskatāma arī jumta organizācija,
  - kas apvieno vairākas pacientu grupas vienas vai vairāku diagnožu ietvaros nacionālā vai starptautiskā līmenī.
- Pacientu organizācijām var būt reģionālas nodaļas un tās var sadarboties ar dažādām jumta organizācijām Latvijā, Eiropā un pasaulē.

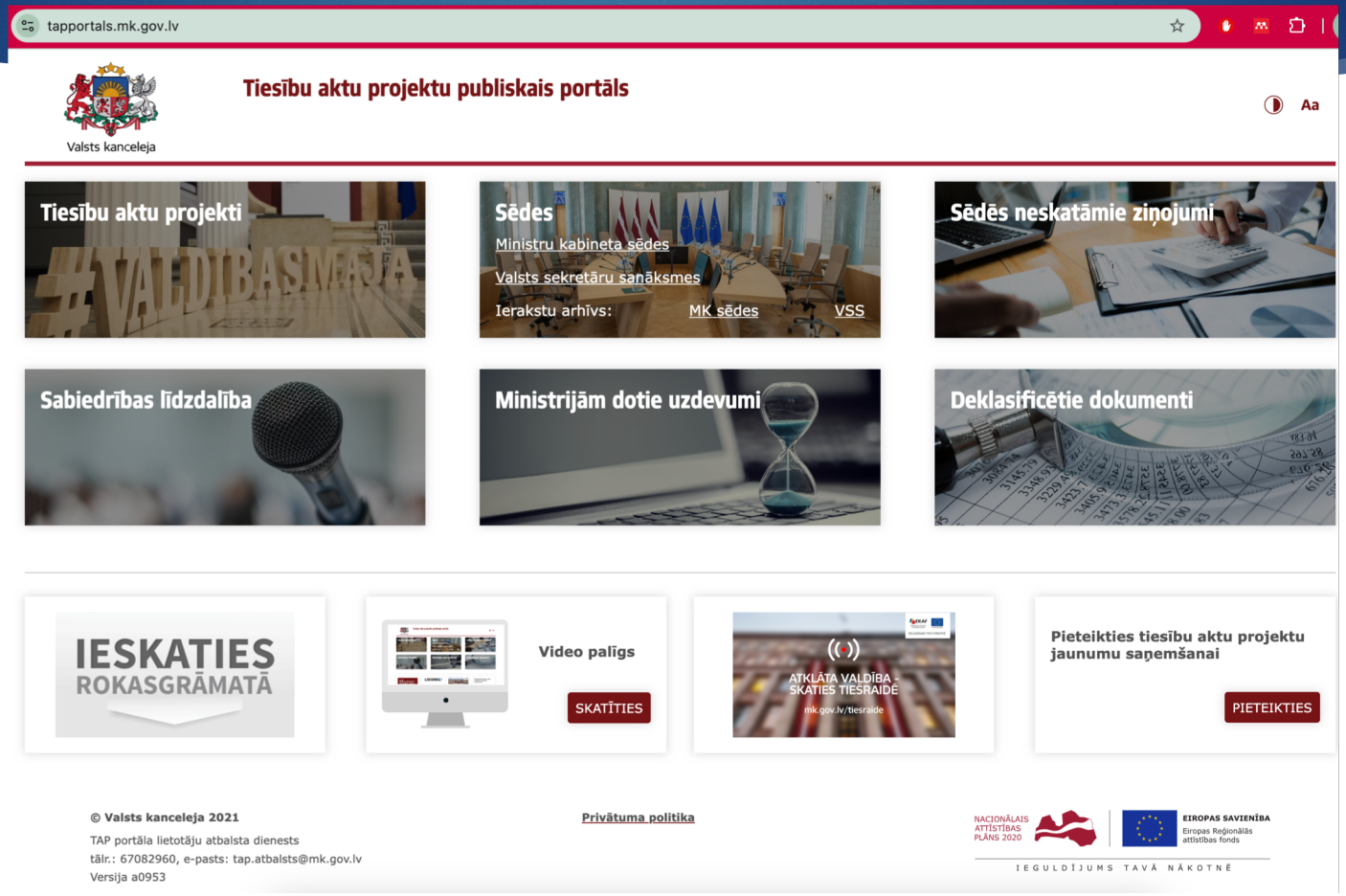

Ko dara pacientu organizācijas?

Avots: Pacientu organizācijas Latvijā: aptaujas rezultāti. 2019. https://pacientu-organizacijas.lv/musu-darbs/petijumi/

Tiesību aktu portāls

Sagatavojiet jautājumus!

- Izlasiet vadlīnijas, nepaļaujaties uz google un citu cilvēku ieteikumiem: kas der vienam, var nederēt citam!
- Sagatavojiet iepriekšējos izmeklējumus un slēdzienus
- Jautājiet ne tikai par to, ko iesaka darīt, bet arī ko neiesaka darīt un ko iesaka nedarīt, kāpēc
- Izrunājiet visu par zālēm – gan ieguvumiem, gan blaknēm, kur par tām ziņot
- Prasiet padomu pacientu organizācijās

Kontakti

- Baiba Ziemele
- Pacientu tiesību eksperte
- +371 29 157 967
- baiba@lpot.lv

- dzivibaskoks@dzivibaskoks.lv